

ПІЗНАЙТЕ ПРАВДУ
А ПРАВДА
ОСВОБОДИТЬ ВАС.

ПРАВОСЛАВНИЙ ВІСТНИК

ЗА НАРІД
І
ЗА ВІРУ.

THE ORTHODOX HERALD

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

РІК II.

ВІННІПЕГ, МАН. ЛИСТОПАД, 1925

ЧИСЛО (20) 11

ПРАВОСЛАВНІ УКРАЇНЦІ В КАНАДІ!

Будова першого поверху Українського Православного Собору св. Покрови у Вінніпегу вже на укінченню.

Дня 29-го с. м. відбудеться торжественне отворення Собору і від того дня Служба Божа буде відправлятися що неділі в рідному храмові.

Але на будинкові тяжить ще довг, який треба як найскорше сплатити. Крім того Собор з середини треба як найкраще прибрати, щоби не повстидатися нашим храмом перед чужими людьми, бо Український Православний Собор св. Покрови не є власністю самої громади в Вінніпегу, але власністю цілого українського православного народу в Канаді. А на це потрібно грошей, які може дати тільки наш український нарід.

В останнім числі „Православного Вістника“ ми вже зверталися до Ваас з проською помочи нам в будові української православної святині — Собору. В тім-же числі „Православного Вістника“ Ви читали про світлий розвій Рідної Церкви в Канаді. І Ви з певністю почували себе гордими і щасливими, що можете зачислити себе до духовних дітей Рідної Церкви.

Але Ви ще більше будете почувати себе щасливими, коли сповните свій обовязок супроти Рідної Церкви і зложите свою жертву на будову Собору, який має стати осередком всіх інтересів Рідної Церкви.

До тепер багато вже вірних Синів і Доньок Рідної Церкви сповнили свій обовязок і прислали свої жертви, — але ще багато-багато не всі. Ми знаємо, що се не тому, що вони відносяться до справи байдужо, а єдине тому, що відкладають справу на пізніше — „до завтра“.

Браття і Сестри, не робіть так! Знайте, що той два рази дає, хто ЗАРАЗ дає. Посилайте свої жертви зараз, ще нині! Жертвуйте хто кілька може, але жертвуйте зараз! Знайте, що помагаючи Рідній Церкві, Ви собі помагаєте. Знайте, що ніхто нічого нам не дасть, коли ми самі собі не дамо. Знайте, що наша доля в наших руках.

Отже до жертв, Браття і Сестри, до жертв на українську святиню в Канаді, — на Собор св. Покрови в Вінніпегу.

За Українську Православну Громаду в Вінніпегу:

П. Попель, голова.
Прот. С. В. Савчук, парох.

Вік. Купченко, писар.
Г. І. Блок, касієр.

Жертви слати на адресу касієра:

H. I. BLOCK, 210 DUFFERIN, AVE. WINNIPEG, MAN.

ВАНДРІВКИ ЧОРНИМ ШЛЯХОМ ДО РИМУ.

КОМЕДІЯНТИ В РЕЛІГІЙНИХ МАСКАХ.

Унія (греко-католицизм) не була і не є жадною вірою, ні церквою, ні релігією. Унія, се польська політична видумка, призначена на те, щоби нею перетягнути Українців на Поляків.

І тому першу вістку про унію нарід український зустрів могучим протестом. І він боровся з нею, кілька лише ставало сил.

На тім не кінець. Гідне уваги, що від самих початків заведення Унії самі уніяти тільки й робили, що безнастанно ходили до католицького Риму скаржитися на католицьких Поляків. Таке було на протязі соток літ. Ледво одна делегація з Риму вернула, а вже готовилася друга; за недовгий час трета, пята, десята, сота... І так в безконечність. Сміло можна назвати ті дороги, котрими ходили ті делегації „чорним шляхом“, бо там певно трава не росла, — немогла рости, такі були ті делегації часті.

А наслідки? Наслідки були такі, що папи в очи завсідги жалували Українців, потішали, видавали постанови, якими забороняли Полякам Українців кривдити. Українці вертали раді, думаючи, що коли обіцяв пан кожух, то буде в чім зимою грітися.

А дальше? Дальше було таке, що Поляки на папські постанови деколи цілком не оглядалися; деколи протестували проти них, деколи згори відкидали, не думаючи про те, що папа „непомильний наслідник Петра“.

Та замітне власне те, що жаден папа не тільки не вимагав рішучо, щоби його постанови виповнялися, але або на польську самоволою мовчав, або радився поза плечима Українців, з Поляками, якби видані постанови на польську користь змінити.

Велямин Рутський*) за спонукою других скаржився 1622 р. папі Урбанові VIII, що Поляки всіми способами нівечать уніятську (греко-католицьку) церкву. І от папа видає декрет (постанову) 7-го лютого 1624 р., яким забороняє переходити з греко-католицького обряду на обряд латинський.

Не подобалося се Полякам і король, шляхта, та і духовенство польське папі спротивилися (Полякам вільно!), отже папа видає другий декрет (7-го липня 1624), в яким лише греко-католицьким священикам забороняє переходити на латинський обряд, а світські люде переходити можуть.

Так папа Українців пожалував і Полякам не пошкодив! Скаржились уніяти і Венедиктови 14-му і він 24-го грудня 1743 знов заборонив переходити з греко-католицького обряду на латинський. Однакож Поляки на папську заборону не оглядалися і дальше греко-католиків перетягали.

Тоді уніяти пішли знов зі скаргою до Риму. І папа сказав (18 вересня 1751), що їх скарги слушні, що Поляки справді їх кривдять. І про те в Римі говорили, але нічого не рішили тому, що польський король вже постановам Урбана VIII спротивився.

— Ваша справа прийде знов на розгляд — сказав папа — і постаремося, щоби не тільки видати постанову, але що би вона була виконана (а не як доси?!).

І певна річ, що теплі слова Українцям знов подобалися. Та не так папа думав, як говорив. Він приказав своему нунцієві розвідатись в королівського канцлера, як польський король настроений до заборони переходу з греко-католицького на обряд латинський. Коли-ж згадали про се королеви, то він сказав, що запитає польських єпископів.

На запит короля польські духовні наробили крику, а з ними, розумієсь, стало і польське правительство. Прийшло до того, що на соймі в Гродні 1752 р. Поляки відкинули (!)

*) Велямин Рутський, уніятський митрополит, родився 1573 на Литві в кальвінській родині, що походила з Москви. Приняв опісля обряд латинський, а ще пізніше папа примусив його прийняти грецький обряд, щоби мати з нього інструмент до навертання на унію. Рутський виховувався під впливом Єзуїтів. Став він наслідником Потія, а сам поставив Кунцевича єпископом і своїм помічником. Старався при польській допомозі ширити унію і поширяти польське пановання над Українцями, як завзятий польський патріот.

Торжественне Отворення Катедри.

Торжественне отворення української православної Катедри св. Покрови в Вінніпегу (ріг вул. Боровс і Сінклейр) відбудеся

В НЕДІЛЮ, 29 ЛИСТОПАДА

Програма дня, як слідує:
1. В 9 год. рано — Утрення.
2. В 10 год. рано — Соборна Служба Божа, яку відправлять о. протоєрей С. В. Савчук, парох в Вінніпегу, о. протоєрей К. Кирстюк, парох Ріджайни, Саск. і о. Володимир Слезар, парох з Шіго, Саск. (проповіді виголосять священники-гості).

3. В 2.30 год. по полудни — Святочний Концерт і Академія з добірною програмою.
Українська православна громада в Вінніпегу запрошує на се торжество всіх Українців в Вінніпегу і з кольоній.

БАЗАР

Української Православної Церкви в Вінніпегу

відбудеся

в днях від 30 листопада до 5 грудня, 1925,

у власній церковній салі на розі вулиць Боровс і Сінклейр.

Базар устроєне Жіноче Товариство і дохід призначений на ціль будови церкви.

Проситьсся всіх членів і прихильників Української Православної Церкви прийти новій громаді в поміч і жертвувати на Базар річи. Рівнож проситьсся їх купувати тикети і в всякий можливий спосіб причинитися до успішного переведення Базару.

Жертви на Базар присилати на Адресу:

Mrs. M. Uhrynuk,
135 Grove St., — Winnipeg, Man.

постанови (конституцію) Урбана VIII, а конституцію „Етсі пастораліс”, видану для Італіо-Греків, приклали до Українців. Відкинули постанову, яка стояла їм на дорозі, а прийняли таку, яку дозволяла їм робити з Українцями те, що хочуть. І таке своє рішення завезли вони до Риму.

Слідуючого 1753 р. уніяти радилися в Вильні і післали до короля та до папи оборону. Спонукали навіть короля польського (чи не глум!), щоби той за ними перед папою вступився.

В відповідь на се Поляки внесли скаргу перед папу, що то власне Українці кривдять Поляків, нехай отже папа стане в обороні Поляків.

Пана (Венедикт XIV) знов 26 липня 1755 наказує, щоби Поляки Українців на латинство не перетягали, згадує подібні постанови інших папів, однак все те, робилося на те, щоби легковірних уніятів тішити, а не на те, щоби з тих постанов була Українцям дійсна користь.

Польські насильства не перериваються, а уніяти носять до Риму нові скарги за скаргами.

В році 1761 дають уніяти польському королеви Августови Третому 127,404 золотих польських, як дарунок — „**щоби був королем і для Русинів, як для Поляків**”. І король справді за ті гроші Римови про уніятів згадав, та на тім і скінчилося.

В відповідь на дальші скарги видає папа Климент XIV нову постанову, 1774 року, якої таксамо ніхто не слухає.

Львівський єпископ Лев Шептицький доручив скаргу цісаревій Марії Тересі, але і польський єпископ Сіраковський пішов туди-ж зі скаргою на уніятів 1775 р. і з заявою, що Українців треба на латинство конче перетягати.

Року 1782 видав цісар Йосиф II постанову, що не вільно на обряд латинський перетягати, однак Полякам все те було байдуже. — („Установи”, 640—664).

Годі всіх скарг, які носили уніяти до Риму протягом соток літ, в отсій одній статті вичислити. З них можна зложити цілу книжку, та всі вони були подібні до тих, які тут згадано. Одно певне, **що всі ті скарги і заборони були для польських і римських політиків веселою комедією і глумом над українським народом.**

Папу ставлять непомильним головою церкви і кажуть, що без його проводу церква зійшла би на бездорожжя. І тому, хто не слухає папи, той еретик і для нього нема спасення. Прихильники й агенти Риму голосять, що лад, авторитет (власть), послух має одна одинока папська церква, а всюди поза нею лише гріхи та нелад. Таке вговорюють в Українців.

Тимчасом же на ділі бачиться, **що католики Поляки протягом соток літ не оглядаються не тільки на папів, але і на самого Христа. Ділами наслідують вони безвірків, злодіїв і розбишаків, однак папи завсігди уважають їх примірними християнами.**

Коли-ж папи і видають розпорядження, то Поляки їх не слухають, на них не зважають, або їх формально відкидають і заставляють папів змінити розпорядження в свою користь.

А папська власть не тільки що не поступає з ними, як з непокірними синами, як з еретиками, але ще слухає їх, радиться з ними і розпитує, що їм до смаку, щоби їх часом не образити.

І тут вже виходить разом і комедія і трагедія! Бо коли таке твориться, то де-ж та непомильність папів, про яку католики тільки говорять? Де їх авторитет? Де та провідна мудрість папів, якою вони всім правлять? Де той лад і та праведність, яку приписують папському проводови? Де висіть католицької церкви над тими церквами, які Рим уважає невірними і еретичними?

Якраз історія уніятської (греко-католицької) церкви показує фактами, що в усяких церковних рішеннях супроти Українців головне слово висказували Поляки, Варшава, король, а не Рим! Польські королі, польська шляхта і польське духовенство диктувало папам, а не папи їм! А коли папи видавали рішення не порадившись з Варшавою, то Поляки кепкували собі з таких рішень, або безцеремонно їх відкидали. І папи схилилися тоді до їх бажань.

Яка-ж з того наука?

Поляки ставились до Риму як певні себе і коли їх інтерес вимагав, то ставились до нього з легковаженням, з кпинами, з протестами і Рим їх слухав, і з ними числився.

Українці-ж уніяти ходили до Риму як раби, як наймити — лише зі скаргами, просьбами і благаннями; гнули покійно перед ним шиї і тому Рим трактував їх як дурнів.

Та воно інакше і не могло бути! Українці йдучи до Риму, йшли проти закону життя, проти закону божого. Бо Христос казав, що навіть царство небесне здобувається силою, а вони на землі хотіли здобувати справедливість не силою, але скаргою та просьбою.

Так чужа, польська школа їх навчила!

Подібно вчать і нині! Полякови вільно робити проти науки Христа і не тільки, що папа не проклинає його, як еретика, але ще і благословить. Зовсім інші вимоги ставиться

до Українця — він мусить бути супроти папи тихий, покійний, терпеливий, мовчаливий, послушний, безмежно підданий, спокійний, вдячний, недумаючий, інакше стане еретиком, схизматиком й опиниться за те в гінні огненній.

Що можна панови, того не можна Іванови!

Так на ділі виглядає католицьке християнство!

ДОБРА РАДА.

По дорозі життя обережно іди —
Ти всезнайком не будь, обережно суди.

Як не знаєш — учись, бо не вчитися гріх,
Та мудрця не вдавай, щоб не датись на сміх.

Коли треба — мовчи, як питають — кажи,
А повірених тайн мов життя бережи.

Тверду постіль стели — витревалість будуй,
Враз з зсрею вставай — довгим сном ти гордуй

Силу волі скріпляй... переможеш в борбі,
Хто навчив ся найперш покорятись собі.

Помірковано жий; чи в їді, чи питтю,
Будь примірним для всіх в цілім твоім життю.

А як лихо важке бурею загуде —
Не подайся! Бо воно зашумить і піде.

Чи в добрі, чи в біді, щоб у тебе чоло
Мов небесна блакить — все спокійне було.

Чи їсиш пироги, лободу, чи книші —
Пощо знати кому, що тобі на душі?

І дружися в життю лише з рівним тобі,
Щиру поміч неси, хто знайшовсь у журбі.

І розумно молись, а молитва тебе
Поміж терня життя без страху проведе.

І відвагу подасть і надію внесе,
Бога в дім приведе, із недолі спасе.

Батька-матір шануй! Їх молитва сильна —
До небес достає і до морського дна.

Їх проклін на душі нести меш увесь вік,
Пожелають добра — ти щаслив чоловік.

Людську гідність над все ти в життю бережи,
Свій громадський прапор як найвисше держи.

Бережи всего, що чесне, добре й святе,
А лишай, що грішне, нерозумне й пусте.

Лише гідним шляхом ти постійно іди,
І незрячих братів ти до світла веди.

Коли так проживеш всі дні твого життя,
Твое гідне імя не піде в забуття.

Твої вчинки пійдуть спомином між людьми —
Подивом для старих, приміром між дітьми.

І до неба злетять добрі вчинки твої,
І прийме тебе Бог в святі двори свої.

У.П.В.

БОГАЦТВО ЩЕ НЕ ВСЕ.

Одного разу жив богач. Жив в роскошах і щастю, бо майнови його, як здавалось, не було границь. Ціле своє життя пив, забавлявся та розпустував, і ніколи навіть на думку йому не приходило, що прийде колись час, коли богацтво стратить для него свою вартість.

Одного разу, забавляючися до пізна на бали, він нагло заслаб. Слуги віднесли його до дому і покликали лікаря. Лікар, який знав спосіб життя хорого, оглянув його і промовив сумно:

— Вам лишається тільки пару годин життя. Використайте їх, приготувавшись до вічності.

Хорому пригадалось ціле його життя. Самі забави, гульні, нічні оргії. Застановився над тим, яка заплата чекає його поза гробом за таке життя, і неописаний жах огорнув його душу. Пробував молитися, але не міг. Не знав ані одного слова молитви. Боявся навіть вимовити імени Бога, щоб не осквернити Його своїми грішними устами. Отже казав прикликати до себе свого огородника, старого і праведного чоловіка, і зі слозами в очах промовив до него:

Друже, клякни і молись за мене. Молись, бо я не годен. Ах, я віддав би весь свій маєток, щоби тільки міг промовити одно слово молитви!

Так, богацтво ще не все.

ЛИСТ З ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

Вельмишановні Земляки!

Тут в Європі про Ваше життя хоч і приходять деякі вісти, то правдивої картини уявити ми не можемо, бо більшість знає про Канаду з романів Мейн Ріда та з підручників географії. Тому, яка була наша радість, коли вторік до нас приїхав з Канади Українець Павло Крат. Не дивились на то, що він зразу зачав плести, про якусь штунду. Рахували, що кожда людина має свої „мухи” і не звертали уваги, бо дуже була велика радість, що приїхав чоловік, який розповість нам про життя наших людей за океаном.

Студентська академічна громада запросила його прочитати нам лекцію про Канаду та про життя тамошних Українців.

Сама найбільша саля в Подебрадах була повна народу. Зібралась уся кольонія, як студенти так і професори. Ректор Академії представив Крата та сказав пару вступних слів. Слухали всі його оповідання, здається усім еством, затаївши дух. Спочатку короткий географічний нарис, а потім про недолю перших колоністів, та про сучасне їхнє життя. Але саме, що мене найбільше цікавило, то я і не довідався, а се про нашу Рідну Церкву, та про українські школи. Тому слідуючого дня я старався випитати п. Крата про се. Як раз тоді наспіли вісти, що до Канади приїхав запрошений з Великої України наш архієпископ Іван Теодорович, отже я спитав і про се. Сі питання були чомусь п. Кратови дуже не до смаку і він відповів, що Українська Автокефальна Церква на раховує в Канаді п'ять парафій та в Злучених Державах три, а що торкається українських шкіл, то урядових нема, а є тільки приватні. Впрочім в урядових не має потреби, а крім того, їх здобути майже неможливо, бо нарід не захоче, тому, що дуже любить ті, що є.

Дальше зачав проповідувати, як то добре впорядкували Англіїці своє церковне життя, та що нам треба по нему взоруватися і що він приятелює з єпископом кентенбурійським і що коли сюди їхав, то заходив до него, а той, мовляв, згодився би завести Унію з Українцями.

Крат по тім влаштував богослуження, на якому роспик Чехів за те, що ті примушують спочатку брати цивільний шлюб, а потім церковний. Се богатьом не подобалося, бо, як кажуть, в чужий город не лазь, та пильнуй свого носа. Ми в Чехів гості, та не нам хазяїв учити.

Покрутившись Крат в Подебрадах ще пару днів, охолодив то тепле почуття, з яким його зустріли, та десь далі полетів.

Тимчасом прислали нам свіже число „Дніпра”, з якого довідались, що у Вас відбувся Собор, на якому було представників від троха більшого числа парафій, як се казав прічер. Побалакали про се тай забули.

Сего-ж року перед Великоднем знов п. Крат з'явився в нас. Тепер вже в бойовому настрою. Бухнув оголошенням, що він так скучав за нами, що вже не міг довше втерпіти та приїхав кілька десятків тисяч кілометрів і то спеціально ради нас. Знайшов собі щось біля двайцятіро однодумців та заклав спілку євангеліків. Свої збори та відправи відбували в місцевій чесько-брацькій церкві. Зайшов якось і я до них послушати тай подивитись.

Спочатку всі співали, а потім п. Крат зачав проповідувати. Коли я почув його проповідь, то волося з жаху піднеслось до гори. Не знав де я, чи в церкві, чи в шинку на мітінгу. Ось подаю Вам квіти красномовности, які вигукував прічер: — „Цілувати два нахрест складені патики”. — „Вам оповідали про то, як Ісус Христос фокуси показував, та як Мошко Жидів через Червоне море переводив”. — „Мов собака з буди гавкає”. — „Вас раніше вчили просити в Бога прощення, а я вчу миритись як з рівним”. (Бракувало тільки, щоб сказав „товариш Бог”). „Проклинаю чужу православну віру, що тримала нас в темноті та молю нашого Бога, щоб допоміг повернутись на Україну”.

Після сего слідувало пояснення, що Українська Православна Автокефальна Церква ріжниться від старої хіба тим, що перемінила мову богослуження. — „Дивіться, які ви бідні, а в нас в Америці люде мають власні будинки і в сему їм допоміг наш Бог”. Цілком так, як оповідають, що в Африці Кратові одновірці наворачтають Муринів і кажуть, що як перейдеш на нашу віру, то дамо тобі штани та намісто. Залюбки оперував такими словами як „свиня”, „дурень”, та дуже часто згадував, як здавалось залюбки — чорта. — Було таке вражіння, що бракувало перед кожним по гальбі пива та цигарки в зубах. Було соромно слухати, та нічого не вдієш. Більшість таких цікавий, як я весело ухмидялись. Вся його проповідь, як кажуть, „не трималась купи”. Послідовности думок не було жадної. Часто спитався, мукав, і потім з великим напруженням продовжував дальше. Видно було, що людина взялась не за свою і страшно тяжку працю.

Казали потім багато, що на Україні большевицькі комісари, які були присутніми підчас церковних соборів, поводитись завше пристойніше і не дозволяли собі таких лайок, як сей „проповідник”.

Сумно було, що така людина резпрезентувала один з галузів духовного руху за океаном. Самовільно напрошувалось запитання: „Коли в них головний пастир такий „гарний”, то яке то мусить бути фاینеньке стадо. Суперечок з нами автокефалістами унікав та і не дивно. За пару днів зник. Почули в газетах, що вже виступає в Галичині. Та незабаром з'явився знов і тепер вже з кіноапаратом і оголосив, що хоче нас фільмувати. Зібралась лише купка студентів, бо після „славних проповідей” при імені прічера студенти тріпали руками та казали, що не мають часу.

В середині літа сюди заїхав другий проповідник, п. Кузів, та на відчиті розповів про подорож по Галичині. Се був більш освічений та хітріший чоловік. Дуже гарно і толково зreferував перед слухачами стан духовного життя в Галичині та подав цікаві приклади з яких стає ясно, що євангельський рух підпирали і роздували самі уніяти своїми безтактовностями. Оповідав про те, що в Заліщиках одного доктора скінчившого черновецький університет місцевий священник, уніят, почав цькувати за те, що той не ходив до церкви і називав лютеранимом і довів і реслідкуванням до того, що той справді став євангеліком. Галицькі газети дуже рекламували сей рух своїми нападами і робили його цікавим. Люде ходили на євангельські відправи з бажанням виявити протест проти зненавиджених Шептицького та Хомашина. Шептицький часто звертався з прохання до польської влади за поратунком **Нарід прагне своєї національної церкви** і бажає за всю ціну заховати прадідну обрядовість. Уніятські священники в більшості духовно цілком відірвані від народу, так що вся унія тримається на польських багнетах і з ментом упадку окупаційної влади всі потрійні „доктори-каноніки” полетять до гори ногами разом з Шептицьким і Ко. Дуже гарно висловився про стійність людности, та про її відпорність денационалізаторським заходам Ляхів. На кінці заявив про неминучість реформи релігійного життя і то **на національному ґрунті**. — Заява не на користь унії, а ще більше не на користь євангеліків і цікава тим, що походить з уст євангеліка.

Кузів влаштував богослуження, на якому були присутніми два англійські прічери та чеський протестанський єпископ. Провалили його чемно і пристойно і вже ніхто не лявся так, як попередник Крат.

Місяць тому назад зазивав до нас п. С. (Сувала? — примітка Редакції) з вашого краю. Від него ми довідались про Ваше життя та якраз про ті питання, які всіх цікавлять. Дуже радіємо з величного і побідного походу Рідної Церкви, та що будете в Вінніпегу свою Катедру. Раді, що українське життя в Канаді покривається буйним квітом і що наш нарід ставить свою рідну культуру на рівні з другими народами.

Є в нас вісти, що навіть в далекій Бразилії наші люде гуртуються і заклали свою українсько-португальську середню школу, та багато початкових.

Ще про наше церковне життя. Крім купки євангеліків, останні майже всі належимо до Української Автокефальної Православної Церкви. На чолі її стоять найповажніші наші професори. Маємо свого священника. Відправи відбуваються в капличці, яку випозичають нам радо Чехи. Находимося під доглядом чеського православного архієпископа Саватія, дуже великого нашого приятеля. Він часто приїздить до нас в гості і робить величні відправи в чеській мові і сим підіймає авторітет нашої церкви в очах місцевих Чехів.

В Чехів була важна подія. Посол папи Мармаджи обравив Чехів та їхнього президента. Се так обурило всіх, що тепер нарід цілими сотками кидає Рим. Кажуть, що навіть в самій Італії ксьондзи требують знесення непомильності папи, целібату та домагаються провадження богослуження італійською мовою.

Недавно одержали з Києва від нашого Дорогого Митрополита Василя, та від Церковної Ради заклик до еміграції, щоб почала організувати наш церковний рух. В звязку з сим заклалась вже парафія в Парижі, та сподіються по других містах. В заклик Митрополит Василь згадав, що вірить що і брати Галичане незабаром приєднаються до Рідної Церкви. Се так неподобалося редкторам „Діла”, що ті помістили замітку, що „Пвидніпрянський” Митрополит звернувся до „Пвидніпрянської” еміграції в Європі організувати своє церковне життя.

Є цікаві листи з України, з деяких місцевостей, які кажуть, що нарід так стихійно стремить до своєї Рідної Церкви, що жадна сила його не стримає. Але се оповім другим разом.

(Подебради, Чехословацчина).

Дмитро Савкевич.

„ПРАВОСЛАВНИЙ ВІСНИК”
 орган Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
 Виходить щомісяця.
 Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
 Редактор, Свящ. В. Кудрик.
 Передплата 1 долар за 12 чисел.

THE ORTHODOX HERALD
 Official organ of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada
 Published Monthly.
 Published by the Ukrainian Orthodox Publishing Co.
 Rev. W. Kudryk, Editor.
 Subscription 1 Dollar for 12 issues.

Адресуйте: — Address:
THE ORTHODOX HERALD
 BOX 3684, WINNIPEG, MAN. ...

ДІЛА ГОЛОСНІЙШІ, ЯК СЛОВА.

I. „ХОЧЕМО ДОКАЗИВ...”

В (17) 8 ч. „Православного Вісника”, ми помістили були замітку, що на підставі інформацій, які ми отримали, виглядає, що презбитеріянська місія в Галичині стараєса поширювати свої впливи між Українцями греко-католиками не силою самого духа, а силою підступу. Замітили ми, приміром, що на підставі отриманих нами інформацій виходить, що презбитеріяне в Галичині відправляють Службу Божу в українській мові, затримують церковні обряди — свічки, образи, хрести і т. п., — називають свою церкву „українською національною” та взагалі поводяться так, що народ має вражіння, що се українська автокефальна православна церква. Одним словом, роблять якраз те, що робили колись в Канаді, де приєднували собі людей затриманням церковних обрядів та роздаванням старих лавів.

За нашу замітку про подвиги презбитеріянської місії в Галичині „Канадійський Ранок”, орган тих кількох українських (?) презбитеріянських прічерів-недобитків, які заробляють на насущний тим, що поширюють презбитеріянського духа між українськими „поганями” в Канаді, на нас дуже загнувся. Сказавши правду, він більше чим загнувся. Він таки добре розізнався і то до тої міри, що стратив свою звичайну „побожну” міну і почав ляяти нас зовсім не по євангельськи.

— Ви брешете, — каже нам. Презбитеріянське слово, що брешете. Брешете по православному. Ви православні брехуни. Але досить брехні. Дайте нам докази. Чуєте? Доказів хочемо. Докажіть, що презбитеріяне в Галичині задержують ті православні причадали (то „Канадійський Ранок” так церковні обряди титулує). Докажіть, що вони хрестяться, вживають свічок, образів, хрестів. Чому-ж ви не даєте доказів? Ми вже в кількох числах домагаємося від вас доказів, а ви мовчите („Канадійський Ранок” бачите „забув”, що „Православний Вісник” виходить тільки раз на місяць). Гвайт, люде добрі, ми за доказами аж гинемо, а ті православні нічого собі з того не роблять. Чуєте? Доказів хочемо. Доказів, доказів, доказів!...

Оттак лаявся „Канадійський Ранок” тиждень за тижнем, аж ми вкінці дали йому докази. Дали, бо не хотіли, щоб сердега захорів. Дали і помогло. Дали і від тоді „Канадійський Ранок” мовчить аж любо. Присвоїв собі назад свою звичайну фарисейську, чи то пак „побожну” міну і мовчить. Мовчить, неначе нічого не було. Мовчить, мов води в рот набрав.

Воно так і повинно бути. Пощо іритуватися? Пощо сердитися? Пощо тратити над собою контролю? Се-ж так не гарно. А тим більше тоді, коли доказів, за якими „Канадійський Ранок” так пропадав, годні достарчити йому таки самі його побратими. От хоч би прічер Тимчук.

Прічер Тимчук вживає підчас богослуження свічок. Правда, може не аж так багато, як ті православні, але свічки свічками, чи є їх дві, чи десять. Чи ні? Вірні прічера Тимчука, коб здорові, хрестяться рукою. Вони самі признаються до сего (глядіть 229 ч. „Кан. Раѣка”). Ну, а коли хрестяться його вірні, то без сумніву хрестяться і прічер. Від голови, кажуть, риба смердить. Та бо на богослуженнях прічера Тимчука, як кажуть, і без образів не обходиться. Правда, їх там може не багато, не так як приміром в тих капосних православних, що цілий іконостас з образів зроблений. А от так, два-три образи, щоби дим молитви не виглядав, як яка коршма, або мітингова галя, а дійсно, як дим молитви.

На кінець, як говорять злі язика, прічер Тимчук ще до недавна і ризами не бридився і коли треба було то надівав їх. Пристосовувався, бачите, до окруження. Так, як заяць. В літі бурий, в зимі білий. Як коли треба. Треба висміяти ризи, висміє. Треба надягнути, надягає. Ті самі злі язика кажуть, що він не так дуже давно тому і парастас відправляв, помімо того, що презбитеріяне в молитви за померших не

вірять. Але що се шкодить? Треба правити, так правив. Головне, щоб людей дістали. Будуть люде, будуть чеки; не буде людей, не буде чеків.

Але колиб „Канадійському Ранкові” дійсно ходило о докази, то він не мусів би вдаватися за ними аж до нас, ані навіть до своїх колегів. Ні. Йому вистарчилоб прочитати дещо з свого власного писання, і тільки. От хоч би допис з Глен Елдер, Саск., в 229 ч. підписану „Укр. Єв. Христіянським”, в якій дописуватель ясно говорить, що презбитеріяне в його околиці хрестяться рукою так само, як і православні. Або статтю підписану прічером Кузівим, в 251 ч., де автор признаєса, що презбитеріяне в Галичині таки вживають свічок підчас богослужень. Правда, вони не вживають свічок для обряду, так як ті юродиві православні. Борони Боже! А от так собі, для світла. В Галичині бачите, сонце так не ясно світить, що і в полудне треба свічки світити. А тим більше там, де відбуваються презбитеріянські богослуження в агітаційних цілях. Тоді то там „тьма кромішна” — птьма велика. І хоч не хоч, свічки світити мусиш.

Ну, а коли „Канадійський Ранок” боїться читати своє власне писанячко, щоб не дістали завороту голови, а коли доказів таки хоче, то хай піде в Вінніпегу на вулицю Мек-Грегора і подивиться там на українську презбитеріянську церкву. На тій церкві є не менше як шість хрестів — один трираменний а пять однораменні. Чисто по презбитеріянськи. Правда?

Але помімо сего всего „Канадійський Ранок” має відвагу твердити, що українські євангелики не вірять в право славні „причадали”. Не дурно то сказав нам раз наш приятель з Саскачевану: „Я знаю „Канадійського Ранка” ще від тоді, як він був тільки „Ранком”. Він слабує на безкровність, — хоч яку брехню вструже, не почервоніє”.

Ми що раз переконуємося, що наш приятель сказав правду.

II. „ВІРА І НАУКА”.

Ми писали, що на підставі інформацій, які ми отримали, виходить, що презбитеріянські агенти в Галичині використовують симпатії населення до української православної церкви і представляють себе „українською національною” церквою, а що затримують церковні обряди, то люде не добачують підступу і думають, що презбитеріянська місія справді має щось спільного з дійсною українською національною церквою — з церквою українською православною.

В відповідь „Канадійський Ранок” закинув нам брехню і каже, що успіхи (?) презбитеріянської місії в Галичині треба завдячувати якраз тому, що вона не має нічого спільного з „православними причадалами” — себто з церковними обрядами, — якими люде після думки „Канадійського Ранка”, бридяться. Але на нещастя „Канадійського Ранка”, ми маємо докази, які говорять як раз противно. Ось послушайте:

Перед нами перше число органу презбитеріянської місії в Галичині, який виходить в Станиславові. Його назва „Віра і Наука, — євангельський релігійно-просвітний часопис”. Коли ми отримали його з пошти і поглянули на окладинку, то подумали, що то якийсь український православний, навіть не греко-католицький, церковний орган. Ось, як та окладинка виглядає: З гори, по середині, нарисований великий трираменний хрест. По лівій стороні хреста нарисована українська церква, з банями і трираменними хрестами. Крім сего на окладинці є вісім образків, які представляють св. Кирила і Методія, св. Володимира Великого, Ф. Скорину, П. Куліша, М. Костомарова, Г. Сковороду, Т. Шевченка і М. Драгоманова. На грудях св. Кирила видніють два хрести. Св. Володимир Великий тримає в руках великий однораменний хрест, а його корона з переду закінчується також хрестом. Назва часопису написана церковними буквами.

Чи можете ви представити собі таку окладинку, переповнену хрестами, органу презбитеріянської місії — презбитеріянської місії, якої прічери не вірять в церковні обряди, і називають їх „причадалами”, а хрест шибеницею? Правда, що не можете? Се-ж не імовірно, скажете. Так не імовірно, але правдиве. Тільки подумайте: На окладинці презбитеріянського органу не менше, як девять хрестів, девять, — після науки їх поічерів „шибениць”. Будь що будь, але се дуже не по презбитеріянськи.

Воно булоб більше по презбитеріянськи, колиб окладинку, замість хрестами, удекорували були презбитеріянськими чеками. Ось так: По середині, замість великого трираменного хреста, великий чек, от такий, як презбитеріяне дали на поширення в Галичині презбитеріянського духа. На середній, великій бані, на церкві, другий чек, от хочби такий, як отримує щомісяця редактор „Канадійського Ранка”. На малих банях прийшлиб такі чеки, як отримують звичайні прічери. Замість св. Кирила і Методія повинні були намалювати Крата і Кузіва і попрішпилювати їм на грудях чеки такої величини, як вони отримують. Замість св. Володими

ра Великого, повинні були зобразити презбитеріанську місію в Галичині (от хоч би на подобиє якого з своїх докторів) а в її руках, замість хреста, один, „соборний” чек для всіх „надіюючихся і прибігаючих”.

Ось така окладинка булаб більше до лица органу „українських” презбитеріанів в Галичині тай по цілім світі взагалі. А то ні; удекорували трираменними хрестами. Чому? Чому якраз хрестами? Що спільного мають дійсні презбитеріане з трираменними хрестами? Тай що спільного мають дійсні презбитеріане з св. Володимиром Великим? Тай що спільного мають вони з св. Кирилом і Методієм? Що, питаємо, обходить се все ТИХ презбитеріанів, які вислали до Галичини Крата і Кузіва? По що се все робиться там? Чи не на те, тільки, щоб баламутити людей? Чи не на те, тільки, щоб переконувати їх, що презбитеріанізм, який на ділі такий чужий їм, як буддеїзм, є „українською національною” церквою? Так, все се робиться тільки для обману. Мовляв: Глядіть, люде добрі. Ми не касуємо нічого з того, що ви любите і що вам дороге та миле. Ось маєте трираменний хрест, маєте св. Володимира Великого, маєте святих братів Кирила і Методія. Все так, як в православних. Ми-ж одно і те саме. Ми-ж „українська національна” церква. Ходіть до нас, ходіть всі.

Ні, презбитеріанізм в Галичині не поширюється обманом. Ні, презбитеріанські „апостоли” в Галичині не затримуть церковних обрядів. Ні, презбитеріанські наймити в Галичині не впоюють в людей, що вони є те саме, що українська православна церква.

І „Канадійський Ранок” ще має відвагу твердити, що наші закиди не правдиві. Він має відвагу твердити, що презбитеріанізм в Галичині поширюється силою самого духа. Він має відвагу твердити, що презбитеріанські наймити в Галичині не покористовуються обманом.

Нам приходиться сказати панам від „Канадійського Ранка” тільки отсе: Нанове, не плюйте собі в лице!

ІКОНА ПОЧАЇВСЬКОЇ БОГОМАТЕРІ.

Вже на початку 1913 р., коли заносилося на війну, Москалі вивезли були образ Почаївської Богоматері найперше до Житомира, а опісля до Петербурга. А року 1914, коли починалась війна, вивезено сю ікону вдруге в глибину Росії. Ширша історія ікони Почаївської Божої Матері сягає другої половини 16-го віку.

Є переказ, що образ Почаївської Богоматері привіз з Царгороду грецький митрополит Неофіт 1559 р., а потім судиїня луцької землі, Анна з Козицьких Гойська, 1597 подарувала його почаївським черцям.

Пошана до сього образу між українським народом так поширилася в 17-ім віку, що стала загрожувати латинізаційній і польонізаційній роботі Поляків. А пошану до образа скріпляв переказ про вівчара — Івана Босого, котрому Діва Марія мала явитися на почаївській горі вже в 14-ім віку і лишила на тій же горі знак — відтиск ноги (стопу) з жерельцем чудодійної води. Переказ був основою релігійної пошани а до нього прилучився образ.

Від Почаїва до Підкаміння недалеко. Почаїв (на Волині) — осередок українських почувань; Підкамін (в Галичині) — одна з польських твердинь на українській землі. Польські Домінікане, що мали в Підкаміню монастир, затрівожились. І щоби ратувати себе і польську роботу на українській землі, вони оголосили, що в них в Підкаміні є не тільки чудотворна ікона, як і в Почаєві, але і чудотворна стопа Богородиці, бо мовляв — Діва Марія одною ногою стала в Почаєві, а другою в Підкаміню.

А щоби взяти верх над Почаївом, Домінікане постарались про укоронування своєї ікони ватиканськими золотими коронами, що сталось на початку 18-го віку при великих торжествах.

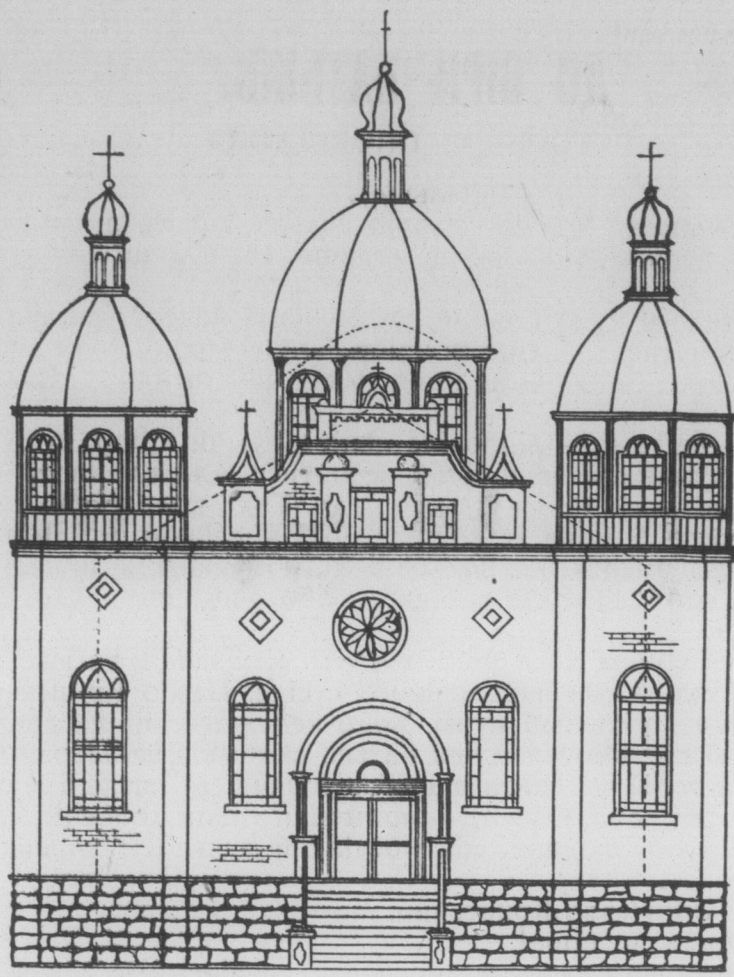
Кількадесят літ пізніше авантурничий магнат, староста Микола Потоцький, не пожалів грошей, щоби і почаївський образ укоронувати. Се було 1773 року. Стемповський, що здавлював Коліївщину (Гайдамаччину — борбу Українців за свободу) і мордував уже чотири роки народ — командував військом при торжественних процесіях.

Взагалі Поляки зачали нагинати пошану до Почаївського образу до своїх цілей. Вони оголосили, що Богородиця має три місця, якими обнімає польське володіння — Ченстохова (де є рівнож український образ, який забрали туди Поляки), Вильно, де є Остробрамський образ і Почаїв. Сполячений Українець Плятон Костецький, виразив сю єдність словами:

Єдина в Бога королева молиться за нами —

З Ченстохови, Почаїва і з над Острой Брами.

Російський уряд заборонив 1784 р. відвідувати Почаїв і так пошана для Почаївської Божої Матері почала в Галичині занепадати, хоч і не цілком занепадала. З ближших сторін галицькі Українці навідували Почаїв, а деколи ходили туди

ФРОНТОВИЙ ВИД ЦЕРКВИ. — Повисше подається начерк української православної церкви в Вінніпегу, як вона малаб виглядати по укінченню, хоч можливо в дечім зайдуть незначні зміни.

прочане із сторін дальших. Правда — в останніх перед війною літах пошану до Почаїва піддержували і москвофіли, однакж вони використовували лише давній настрій. Почаїв відвідували люде з околиць, де не було цілком москвофільської пропаганди і де до самих москвофілів люде ставилися неприхильно. Інша річ, що коли люде йшли з щирою побожністю, то почаївські Віталії (Віталій — почаївський монах, провідник тамошної чорносотенщини) і там використовували людську щирість і несвідомість для чорносотенних цілей.

Однакж все те, що діялося з іконою Почаївської Божої Матері, не зменшає тої вартости, яке мав завсїгди сей образ для побожних і свідомих Українців. Се-ж давний скарб українського народу, переданий йому його дідами, прадидами. З сим образом в'яжуться історичні події, що діялись на українській землі протягом соток літ. Недармо так шанував сю ікону український нарід і в дальших сторонах від Почаїва. Протягом триста літ ходили туди тисячі відпустовців з далеких сторін і заносили туди свої скарги, свої бажання, свої надії, свої подяки перед образ Матері Сина Божого. І відвідини сього образу оставали любим спомином на ціле життя людини, вони входили в родинну історію.

Для свідомого Українця образ Почаївський має значіння релігійне, історичне й археологічне (твір старинної штуки). А для ворогів українського народу важна та сила, що коріниться в вікових національно-релігійних традиціях (переказах, споминах) українського народу — в тій пошані, яку душа народу виявляє до сього образу. І ту пошану вороги старались завсїгди або нищити, або використовувати для своїх справ, як використовували і все інше, коли вдалось.

„Вісник Православної Митрополії в Польщі” з 15 лютого 1925 приносить вістку, що в жовтні 1924 перевезено образ Почаївської Божої Матері з Почаїва до міста Волковиска, в Гродненській губернії, отже на землю білоруську. Се сталось за благословенням властей церковних (до речі сказавши — московських!) і дозволом польського уряду. Образ привезли до Волковиска в день свята Покрова Діви Марії, 14 жовтня, 1924. Коли образ в церкві підіймали в гору, то він упав з висоти двох сажнів, але без шкоди.

Чому однакж туди образ з Почаїва забрали, в „Віснику” не говориться, та причини можна догадуватися. Хочеться Полякам забрати з української землі українську святу річ і тим ослабити українську силу. Повторюєсь те, що вже не раз робилося. Та хто знає, який буде кінець такої роботи. Хто знає, чи упадок образу не пророчить, що робота ворогів українського народу не вдержиться.

Українці мусять вірити і працювати в тім напрямі, щоби не тільки позбутись ворогів, але і повідбирати від них все те, що вороги забали.

Що-ж до Почаїва, то історія про те, як Діва Марія явилась на скалі, де полишився знак ноги, старша ніж сам образ. І се певно задержить значіння Почаїва, поки Українці не зможуть самі стати господарями на своїй землі.

В. Будзиновський.

ДО ВІРИ БАТЬКІВ.**ІСТОРИЧНЕ ОПОВІДАННЯ**

2) (Дальше).

По хвили на подвірє двора заїхала коляса з пріором. Пані і до него вийшла аж на подвірє. На її лици сияла радість.

— Сталося чудо і такий закаменілий нехрист-шизматик хоче навернутися? — спитав пріор. — Очевидно, коли почув кінець і перед його очима стануло страшне пекло... Вихрещу його...

— Та де там! — відповіла пані, цілюючи пріора в руку. — І не подумає про се, щоби навернутися. Але я надіюся, що може в останній хвили станеся чудо. Тоді, коли скаже прикликати попа. Я попа не впускаю, а без останньої потіхи чей же не схоже вмерти. Як вже надійде йому кінець, прикличу вас. Тоді він буде мусів вибирати: або очевидне пекло, або католицтво.

Завела пріора до першої кімнати мешкання, де вже була вся челядь і син найблизшого сусіда, Павло Крипський. Сама пішла до спальні мужа. Коло недужого сиділа донька Марійка, котру мамуня потай батька виховала на католичку.

— Як тобі? — спитала пані, входячи до спальні мужа.

— Позви попа, Олено, — промовив тихим голосом Липський. — Чую, що нині мій останній день. Сусіди ще не приїхали?

— Є лиш Павло Крипський.

— Пішли по попа!

— По попа я вже сама посилала, — відповіла жінка закиуючися — та він кудись повівся.

Марійка здивована глянула на маму. Вона-ж крізь вікно бачила попа на подвірю. Бачила, що сама мати перед хвилиною говорила з попом.

— Попа нема ні дома ні в селі. Але... случайно... заїхав до нас пріор... пріор Францішканів... Се на одно вийде.

— Чи я тобі заповоли вмираю? Хочеш мене таки зараз добити?... Яким правом він, той ксьондз, смів переступити поріг моєї хати?!

— Що-ж я на се пораджу? — відповіла жінка. — Я його не кликала. Сам прийшов. Казав, що має орудку до тебе. Чей же не викину його!

— Чому ні?!... Таки зараз! — крикнув, бо досада дала силу його голосови. — Як не хоче вступитися, вигнати псами!

— Коли-ж бо попа нема. Як тобі без слуги божого покинути сей світ?! Пріор неначе з неба впав.

— Як нема нашого, то пішли по сусідного!

— Даниле! Готово бути запізно. Чи то не все одно, грецький, чи римський? Одного Бога, одного Христа, одну Богоматір почитують.

Очи недужого загоріли лютим гнівом.

— Я піду, може таки знайду попа, — промовила донька і благально глянула на маму.

— Сама піду, — відповіла мати.

Пані вийшла і моргнула на пріора, щоби йшов до недужого.

— Слава Ісусу Христу! — сказав пріор, відчиняючи двері до спальні.

Від кількох днів недужий був такий безсильний, що без чужої помочи не годен був обернутися на другий бік, не то підвестися. Тепер, побачивши в порозі пріора, схопився і сів. Підвів руку і перстеном став бити об грубу мідяну бляху, що висіла над його головою. Чуючи дзвін, вся челядь, сама не зная чого, увалилася в спальню. За челядню затрівожена пані.

— Нічого з того не буде, — шепнув до неї пріор, вступаючися взад. — Він як лиш побачив мене, кинувся, неначеб гадина вкусила його. Піде на дно до пекла, в найгорячішу смолу!

— Нехай сюди раза прийде піп! — промовив пан таким сильним і гучним голосом, яким давав прикази ще тоді, коли свою челядь водив проти Турка. — Як нашого нема, то нехай прийде сусід!

Люде побігли до церкви і привели попа.

— Лишіть мене з одним панотцем, — промовив недужий. — Як розрахоюся з Богом, призову, хто мені буде потрібний.

Досада поділлала на недужого так, що він тепер сидів о власних силах, говорив голосно і виразно. По годині піп вийшов і попросив увійти до спальні обох сусідів, що приїхали саме тоді, коли піп входив до недужого.

— Ти, брате, — промовив Гаварецький — виглядаєш і говориш так, начеб ще нині хотів сідати на коня.

— Я почув у собі велику силу. Але то лиш на хвилину Бог дав мені таке, щоби я відвернув небезпеку, яка грозила

мому родови і через мій рід нашої землі. Тим скорше вичерпаються останки моїх сил. Але тепер не пора на пусту балачку. До діла!... Ось в сій скрини, під паперами в дубовій коробці моє завіщання. Ви знаєте його... Де піп дівся? — спитав Липський, озирюючися по хаті. — Нехай зараз прийде. І він нехай буде свідком.

Піп прийшов і сів на ліжку у ніг недужого.

— Отже моє завіщання в скрини... в дубовій коробці. Вийміть його і киньте в піч. Пильнуйте, щоби цілком згоріло. Зробимо нове.

Гаварецький видобув зі скрини коробку, з коробки суверток паперу і кинув у піч. Липський ждав, аж завіщання цілком спопеліло і став тягнути далі:

— Соромно такі домашні бруди прати на очах чужих, але мушу, бо в тім ділі потрібна мені поміч чужих. Я вже давно помітив якусь зміну в поведенню жінки супроти попа і якийсь холод при наших розмовах про церковні справи. Але я не думав, що жінці з такого давного і славного українського роду, ще й моїй, моїй жінці... який польський ксьондз заверне голову. І не думав я, що моя жіночка така хитра і так вміє маскуватися. Аж моя недуга отворила мені очи. В часі моєї недуги жінка була менше обережна і я міг допевнитися, що вона стала ляшкою. Се відкриття, очевидно, здоровля не поправило мені. Найбільше стурбувало мене відкриття, що й донька пішла за мамою.

— Марійка — замітив Гаварецький — як її візьме твердий Українець, заверне з блудної стежки.

— Се одинока моя надія. Може й моє нове завіщання заверне її з тої дороги, на яку її справила мамуня. Маєток моїх прадідів не сміє перейти в ляцькі руки... Я вже не годен писати, отже напише один з вас. Я лише підпишу. Послухайте, яка моя воля:

— Жінці даю лише доживоття. Але й се тільки поти, поки буде при грецькій вірі своїх батьків. Маєток даю донці, але також під тою умовою, і як не вийде за Ляха. Колиби донька пішла на ту дорогу, на яку силкується звести її мама, маєток передаю мому братаничеви Олексі Липському, бо брат вже помер. Олекса живе під Луцьком, Але тепер його дома нема, бо пішов до Хмельницького. Як би з походу не вернув, або помер нелишаючи православних наслідників, на моїм маєтку постройте монастир, школу і шпиталь, та на їх удержання обернути всі доходи з маєтку...

Недужий хвилю мовчав.

— Тільки всего? — спитав Гаварецький.

— Тільки. Сідайте і пишіть... Але щоби така грамота видержала довші часи, щоби її читали от рода в род, напишіть на пергаміні. Кусень пергаміну знайдете таки в тій самій скрини, де було спалене завіщання. Як же напишете, прочитаєте мені і я підпишу.

Гаварецький став писати.

— Шкода — тягнув недужий дальше — що не міг приїхати сусід Крипський. Він так як і я прикований до постелі. Не довго переживе мене. Ми оба були умовилися, що наші діти, його Павло і моя Марійка поберуться... як полюбляться. Моє око добре. Знаю, що вони навидяться.

— Він Павло Крипський тут, — сказав Лушинський. Другий сусід ще писав завіщання.

— Нехай прийде сюди!

Увійшов двадцять-літній молодець. Приступив до недужого і поцілував його в руку...

— Я, батьку, вибрався в далеку дорогу, отже поступив до вас розпрачатися з вами, на якийсь час. Тепер кажуть мені працатися на віки... Гадаю, що так зле не буде... Хіба, що я не верну.

В очах молодця перлися слези.

— Хлопче! Нехай Бог веде тебе і приведе назад здорового та цілого... Бо, гадаю, ти не до польського війська, що збираєся бити Хмеля... Боже! Чому я вже не можу сісти на коня? Чому ти не дав мені сина?

— Я до Хмеля. І не один я... Богато Галичан іде туди.

— Добре, добре. Іди з Богом і нехай твоя шабля вражої крові не жалує!... Добре, що ти поступив до мене. Може зробиш мені вигоду... Ти лише до Височана, чи може до самого Хмеля?

— Я аж до самого Хмельницького, бо і мої товариші ідуть до него.

— Дуже добре! Я не знав, як йому передати пару червінців.

Липський став немичною рукою порпати під подушкою. — Чи ідеш безпечними дорогами? Не переймуть тебе Ляхи? — спитав, витягаючи зіпдушки шкіряний гаманець.

— Безпечними. Заїдемо до мети цілі і здорові.

— То візьми тих пару червінців і передай Хмелеви. Йому не лиш шаблі, але й гроші потрібні. Скажеш, що се на порох, щоби добре підсмалив піре білій птици... Тепер не шкодую грошей, бо Хмеля знаю. Як він взявся за діло, то з того таки щось буде.

(Дальше буде).

ДУМКИ І СПОСТЕРЕЖЕННЯ.

Кажуть, що коли еп. Будка і його священники побачили, що бурса митрополита Шептицького в Вінніпегу, яка від самого свого народження стояла одною ногою в гробі (мабуть тому, що вона була покликана до життя тільки на те, щоб шкодити Інституту ім. П. Могили), справилася туди і другою ногою, то скликали в Йорктоні наради і припоручили о. Каменецькому ратувати бурсу від смерті. О. Каменецький не дуже вірив в свої сили і спитав, як се йому зробити? Йому відповіли: Ви були в Саскатуні і певне бачили, як там провадять Інститут ім. Петра Могили. **Отже провадьте бурсу Шептицького на саскатунський лад.**

І о. Каменецький почав провадити бурсу Шептицького на саскатунський лад. Попровадив щось два тижні а там побачили, що він не втне штуки і бурсу остаточно заперли. Заперли і переконалися, **що тільки дійсний саскатунець потрафить вести роботу на саскатунський лад.**

Греко-католики мають ще одну інституцію, яка калікує і яку, щоб вратувати її, треба провадити на саскатунський лад. Нею є сама греко-католицька церква. Але що провадити роботу на саскатунський лад потрафить тільки дійсний саскатунець, то ми радилиб еп. Будкці назначити адміністрагором греко-католицької церкви якого саскатунця.

Заходить тільки питання: чи погодивсяб який саскатунець обняти таку позицію? Та се інша справа.

Одна молода пара в околиці Р., Ман., звінчалася перед українським православним священником. Почув про се греко-католицький священник і далі кричати, що їх вінчання не важне, що вони живуть „на віру” та що вони брали слюб не в церкві (бо після його теології православна церква не є церквою), тільки на сміттю. Говорив він се не раз і не два, аж вкінці не стало терпцю молодому мужеві і він пішов зі свідками до греко-католицького священника та каже:

— Я прийшов, отче, на оповіди дати.

— На які оповіди, — здивувався священник, — та-ж ти вже жонатий.

— О, ні, я ще не жонатий; я до тепер на віру жив. Але я знайшов собі другу дівчину, кращу і богатшу і хочу з нею одружитися. Прошу оголосити оповіди.

— Прошу не кпити собі з мене, — розізлився греко-католицький священник, — ти вже жонатий, отже йди собі геть.

— Але-ж отче, — відповідає молодий чоловік, — ви-ж самі в церкві говорили не раз і не два, що я на віру жию. Чи маю подумати, що ви говорили в церкві, коло престола, неправду?

Побачив греко-католицький „теолог”, що зловився, отже втік до другої хати і більше не показувався.

Дивується дехто, чому о. Божик не править в Інституті Просвіти свого „Акафисту до св. України”. То-ж така побожна річ, що хоч що неділі читай її. Крім того люде побачили-б, що в них не звичайний собі піп, але й літерат не аби який. Ну, тай патріот український хоч куди. А осьь:

„Возбранной всяческих лайдак побидительная Украина яко узбавлешеся от благих чувств бусурманам ровная, благодарственная сумашедших, восписують ти лайдаци, от бід освободи их; ти не знающая истини и тьмою проникающая, зовем тебе: Радуйся, тьмо и рабине Німцев и Турок, глупих радование.” (Кондак І „Акафист до св. України”).

Ну?

Пише американська „Народна Воля” (ч. 126):

„Неуспішний” Рутенський Єпископ.

Джерзиситська „Свобода” принесла на чверть сторінки велику статтю про те, як „рутенський” єпископ (так і написано „рутиніен бишоп”) з Канади Никита Будка дякує одному хіропрактору за те, що цей „умієтно і старанно” причинився до „поправи лихого стану здоровля”. Заслуга того хіропрактора властиво лише в половині: друга половина заслуги за звіним о. П. Понятишином, який порадив єпископові Будці дати собі вимняти криж.

Та найважливіше в цьому листі те, що єпископ Будка признається, що щойно від відвідин у цього хіропрактора почав вести „найприродніший і успішний спосіб життя”. Значить дотепер жив неприродно і — неуспішно.

З цим послідним ми вповні погоджуємося. Успіхами єпископ Будка не може похвалитися ніякими, бодай дотепер. Як буде далі, не можемо ворожити, але сподіємо теж, що буде якась зміна. Адже, як кажуть в послідні часи, по тім лікуванню, Будка прийняв між своїх помішників звісного Гриця Курдидика, за яким американська поліція шукає в звязку з ріжними ошуканствами. То як вже не сам Будка, то Гриць Курдидик певно матиме успіх — хочби з самого Будки.

Але нам дивно, що в Канаді нема нікого, щоб намняв ребра „рутенському бишопові” і що він за тим мусить їздити аж до Нью Йорку.

Що до закиду „Народної Волі”, що в Канаді нема кому намняти ребра „рутенському бишопові”, то він не зовсім правдивий. Мнуть і тут, але в делікатний спосіб... Більше символічно...

Негодує о. прот. Хоміцький в „Дніпрі” на д-ра Назару-

ка, що той десь там мав порівняти церковну організацію до організації військової. Се дурниця, отче Хоміцький. Шановний доктор, будучи в Канаді, зробив був ще „мудрійше” порівняння. Він порівняв церкву до — жаби. Так, ні менше ні більше тільки до жаби. Каже: „Я дивлюся на церкву, як біолог на жабу. Се, знаєте, з державного погляду”.

Зовсім по вченому і по дипломатичному.

А колиб ми були такі вчені, як шановний доктор, то на підставі його вченого висновку про церкву і жабу прийшлиб до такого заключення: церква і жаба — одно; церква і військова організація — одно; отже, військова організація і жаба — одно; а що січова організація і військова організація одно, то слідує, що січова організація і жаба — одно; а що пан доктор і січова організація — одно, то виходить, що пан доктор і жаба — алє гов, се тільки по вченому так, по біологічному, а в нас, прости, зовсім не так. В нас церква церквою, жаба жабою, військо військом, а доктор доктором. Отже, отче Хоміцький, немає чого ремствувати на пана доктора.

С. В. С.

МЕНЕ ТАКОЖ НЕ ПРИЙМАЮТЬ...

В одній з богатих дільниць Нью Йорку стоїть церква, до якої належать самі мільонери. Одного разу прийшов до пароха тої церкви Нігер і сказав, що він хотів би стати членом церкви. Парох дуже змішався, бо знав, що його богати парохіяне ніколи не погодяться, щоби Нігер належав до їх церкви, але що не хотів вразити Нігра, то взявся на спосіб.

— А ти роздумував добре над сею справою? — питає парох Нігра.

— Роздумував, — відповів той.

— Иди-ж небоже до дому і роздумай ще раз. Молися щиро кожного вечера і проси, щоби Ісус Христос обявив тобі, чи ти повинен стати членом сеї парохії, чи ні.

Догадався Нігер, звідки вітер віє, але не сказав нічого і вернувся до дому. Через кілька днів приходить він знов до пароха тої церкви і парох на привітання питає:

— Ну, що-ж, молився?

— Так, молився, відповів Нігер.

— І обявив тобі Ісус Христос, що маєш робити?

— Обявив, — каже.

— Що-ж Він тобі сказав? — питає зацікавлений парох.

— Сказав мені Ісус таке: „Навіть не думай, щоби тебе там прийняли. От я вже пять років стараюся зайти до їх церкви, але мене також не пускають”.

Український православний священник з Польщі пише: „Кожде число „Православного Вісника” має для мене неоцінену вартість. Читаю його з захопленням і передаю читати своїм приятелям. Брак такого церковного органу як Ваш, в нас дуже болюче відчувається”. — Чи Ви вже заслали свою передплату на „Православний Вісник”?

ЯК ЗНАТИ, КОЛИ СКІНЧИЛАСЯ ВАША ПЕРЕДПЛАТА НА „ПРАВОСЛАВНИЙ ВІСНИК”.

Передплата на „Православний Вісник” числиться від чисел і виносить одного долара за 12 чисел. Хто отже зложив одного долара і запернумерував „Православний Вісник” приміром від 1 числа, того передплата скінчилася з 12 числом, а хто запернумерував від 5 числа, того передплата скінчилася з 16 числом і т. д. Для цілей обчислення передплати вживається порядочне число, яке є подане в скобках на першій стороні кожного числа „Православного Вісника”.

На адресовій наліпці кожного пе-

редплатника є подане подвійне число, як приміром 1763—20; 1860—25, 746—30. В кождім випадку друге, менше, число показує з котрим числом кінчиться передплата. Коли возьмемо три повисше наведені приміри, то побачимо, що передплата першого передплатника кінчиться з 20 числом, другого з 25 а третього 30. В сей спосіб кождий передплатник може віднайти, коли кінчиться його передплата.

Подивіться на свою адресову наліпку і коли Ваша передплата вже вийшла, відновіть її зараз.

АРХІЕРЕЙСЬКА ВІЗИТАЦІЯ.

Дня 18. жовтня православні Українці в Смокі Лейк, Алта. витали у себе Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича. Архирейська Служба Божа відбулася в салі Народного Дому, бо своєї церкви ще нема. Високопреосвященому Владичі асистували три священники, оо. Кусий, Сенета і Д. Кирстюк з Саскачевану.

Саля Народного Дому була відповідно удекорована. На місце богослуження о. Владика прибув автотом п. Лазарука пів до дванадцятої години рано. Перший привітав о. Владика в імені громади, хлібом і сілля, п. Попович. Він сказав, що в особі о. Владика витає не тільки високого достойника Рідної Церкви, але і одного з найкращих синів України. По нім виголосив привітну промову о. Сенета. Гарна різька промова о. Сенети зробила на всіх при-

сутних незвичайно миле вражіння. По привітних промовах о. Владика вступив до салі Народного Дому. Його попереджали маленькі дівчатка, які встелювали його дорогу цвітами.

Богослуження відбулося дуже вродисто, а проповідь о. Владика запала глибоко в серцях вірних дітей Рідної Церкви.

Після богослуження відбувся спільний обід, який влаштувало місцеве і позамісьцеве жіноцтво. Обід випав як найкраще, за що нашому славному жіноцтву належить ся щира подяка і признання.

Підчас обіду були промови. Перший говорив п. Франчук з Андру, Алта., який пояснив значіння Української Православної Церкви. По нім забрав голос п. Чумер. Далше говорив о. Владика: пояснив, що Українська Православна Церква не є

ніякою новою церквою, як говорять наші противники, а є вона нашою рідною церквою до якої належали і яку обороняли наші славні діди і прадіди. До Рідної Церкви повинен належати кожний Українець, бо тільки тоді буде в нас сила, коли всі будемо злучені одною вірою і церквою. Також тільки тоді будуть нас шанувати другі, коли ми будемо мати свою власну церкву так, як мають другі народи. До сего часу наш нарід в церковних справах був залежний від Риму, Москви, Поляків та Румунів, але далше так не сміє бути. До тепер наші церковні опікуни заподіяли нам чи мало лиха і ми на будуче не повинні дозволити на таке.

Після обіду люде ще довго говорили між собою і було видно, що кожний жалував, що вже треба розходитися домів.

Я від себе додаю ще се. Уже триста років минуло, відколи в Галичині заведено унію, але скажіть чи був вже хоч один папа Українець? Ні! Чому? Тому може, що між Українцями нема відповідних людей? Ні, не тому, а тому, що з уніятами католики не числяться. Не числяться, бо знають, що вони і так прийдуть до них. Одні прийдуть через хрунівство а другі через невідомість, отже пощо числитися з ними? Але все на світі змінється, зміниться і доля українського народу. Уже не одно лихоліття він пережив, а тепер прийшла для нього краща доба, — доба, яка почалася з відродженням Української Православної Церкви. Більшість українського народу вже зрозуміла хто нам ворог, а хто приятель, і дасть Бог, що в короткому часі всі се зрозуміють, а тоді заживе наш нарід повним, свободним життям, до якого він створений.

Ю. А. Данилович.

ПОКЛИК ДО УКРАЇНЦІВ В СІФТОН, МАНІТОБА.

Українці з Сіфтон і околиці прийміть моїх кілька ширих слів, котрі висказую вам, не на облуду ані на зраду, тільки на те, щоб ви пізнали, що ви є сини і доньки одного українського народу. Коли нині свідоміші з нашого народу вертають на лонно Рідної Церкви, церкви української православної, то чому ви спите, чому вже раз не пробудетеся з римо-католицького сну і не зірвете з італійським і польським божком, папою, чому не хочете зрозуміти, що в Римі для вас спасення нема! Чи ви не бачите, що папа і його любі Поляки виробляють з вашими братами і сестрами в Галичині? Чи ви не бачите, що папа на розказ Поляків подоптав ваші права і привілеї і завів примусовий celibat священників, чим між иншим наплював на оду з святих тайн? Чи ви не знаєте, що папа конкордатом віддав греко-католицьку церкву Полякам на поталу, що поробив греко-католицьких єпископів і священників польськими шпіонами? Доки ви будете поклонятися неправді і обманові, доки будете хилити свої голови на вільній землі перед римсько-польським божком, який тільки і старає ся, щоб зробити вас своїми рабами? Миж сини і доньки українського народу, увільніть свої голови з чужого ярма і крикніть так, щоби на весь світ почули: Проч з Римом, проч з папою і його любимицями Поляками! Час вже, браття, щоби ми зрозуміли, що тільки в Рідній Церкві, за яку наші славні предки кров проливали, ми знайдемо правду і спасення. Час вже, щоби ми зрозуміли, що в римо-польській церкві з одного боку а в московській з другого нас чекає тільки душевне поневолення, наруга, рабство. Доки-ж ми будемо рабами, доки будемо такими струнами, яких будуть натягати і на яких будуть до сходу грати наші вороги? Пора вже нам пізнати, хто наш ворог а хто приятель, хто бажає нам, як народів, життя а хто смерті. Пора вже нам пізнати, що є тільки одна українська церква, церква українська православна, якої головою не є римо-польський ані московський божок, тільки Ісус Христос. Архиєпи-

скоп і священники Української Православної Церкви є щирими синами свого народу і ведуть вірних Рідної Церкви доброю рідною стежкою, а не чужими дорогами, які провадять до загибелі.

Українці з Сіфтону і околиці! Ви чули, що зробили ваші брати з Ешвіл, які громадно покинули римське багно і прилучилися до Рідної Церкви. Пора і вам піти їх слідом і увільнитися з римського і московського ярма, яке ви вже так довго носите. Зєднайтеся з своїми братами, які вже стали вольними і створить з ними зеднений фронт, а тоді будуть поважати вас і чужі і свої.

Отже до праці, сини і доньки українського народа! До праці на добро і честь своему народові!

Василь Стандрик.

ГОСТИНА НАШОГО ВЛАДИКИ.

(Слава, Алта.)

Я дуже жалую, що з нашої Слави так мало буває відомостей в часописах, хоч тут живуть переважно Українці з Галичини і Буковини.

Почта Слава лежить яких 29 миль на північ від міста Верміліон. На Слава Українці поселилися на горбватій, пісковатій та лісистій землі і старанно з усіх сил працюють, щоби лиш життя зробити та свою долю поліпшити. Також сей український народ не забуває про свою народність.

Дня 27. вересня запросила чесна громада в гостину до церкви коло п. М. Гиманика Впреосв. Архиепископа Івана Теодоровича. День випав досить погідний, сонце гріло своїми лучами, наче приглядалось нашій радості, бо майже кожний був радий побачити так дорогого гостя.

Від самого раня почали зїздитися люде з сусідних околиць, так що за пару хвиль можна було бачити, велике число народу і кожний з нетерпеливостю виглядав Владика. Аж десь около години одинайцяті показався украшений автомобіль, в котрім приїхав Впреосв. Архиепископ. Автомобіль став ще кілька кроків перед церковною брамою. Тут на зустріч стояли два священники, отець І. Кусий і о. Д. Кирстюк. Відтак коло церковної брами стрівув Архиепископа п. Іван Максимюк, як один із церковних старших, з хлібом і солею. Високопреосвящений Владика подякував за привіт і поцілував хліб. Потім слідував похід до церкви. На переді ішли маленькі дівчата і кидали Владичі цвіти та віночки під ноги; боками ішли священники відтак народ. Хор співав „Пречистає Діво Мати“. В церковних дверях стрівув Владика парох о. Кусий, котрий в своїм привіті висловив радість, що його церковна громада має честь витати такого дорогого гостя.

Високопреосвящений Владика, подякував за привітання і по тім зачалась Служба Божя. По Службі Божій була проповідь Владики до народу, така мила і поважна, що за серце всіх зловила. Тут не було нічого тайного, бо кожний, хто чув слова Владики міг порозуміти, як Владика і священники молилися за український народ в нашій рідній українській мові. По всій церковній відправі запросили на обід до себе о. Владика, священників і деяких гостей п. Дм. Солован п. Іван Максимюк і п. Василь Запаринюк, а інші пішли веселі, повні радості домів.

Честь і слава отсій церковній громаді. Нехай живе Український народ. А. Липка.

КУДА НЕ ОБЕРНИ, А ВСЕ ДІРОУ НА ВЕРХ.

Прілейт, Саск.

Настали осінні дні, робота на полі припинилася і люде почали по тяжкій праці відпочивати. А щоб до зими ще ліпше приготувитися, то рішили наші браття уніяти спровадити собі свого священника, так як робили через минулих кілька років і спровадили о. Журавецького. Почув я, що має бути уніятське богослуження тай знесла і мене охота поїхати тай послухати слова Божого тим більше, що в нас, в православних,

богослуження вже щось шість тижнів не було.

Приїжджаємо з жінкою і застаємо тринадцять дорослих людей, включаючи п'ять православних, які прийшли так як і я послухати науки уніятського священника. Говорили ми про се і про те, головно про фермерські справи, аж почалося богослуження.

Прийшла проповідь. О. Журавецький говорив проповідь з Святого Письма. Говорив про потоп світа, про значіння дуги тай инше таке. Одним словом, гарна проповідь. — Ов, думаю собі — а се як сталося, що він ані словечком не згадав про православних. Ото булоби йому, як би так довідався про се папа, або хоч еп. Будка; певно суспендувалиби його. Бо я знаєте вже не одну проповідь уніятських священників чув, але такої, щоби не було згадане в ній саскатунців, Турків, Арабів та Сирійців то таки ще не чув. — От се нічо собі священник, — думаю собі; — видно, що знає своє діло і аж миліше дивлюся на него. А він так смирно говорить, так руки побожно складає, що хоч зараз святого з него роби. — Шож — думаю собі далше — не буде з тебе святого, пропаде твоя слава, бо святійший отець в Римі таких не любить, що на саскатунців не накидаються та Турками і Арабами їх не називають.

Скінчилося богослуження і почалася катехизація. Поставали діти рядочком і чекають, а молодіж тільки з ноги на ногу переступає, бо ану священник щось їх спитає, а вони не зможуть відповісти. І от ставить о. Журавецький перше питання. Питає: Хто уложив Символ Віри? Але не питає дітей, тільки пальцем в сторону старих показує, тай ще на православних. — Хто-ж — відповідає один з старших — певно Ісус Христос — Ні, каже о. Журавецький, — не Ісус Христос, тільки Нікейський Собор в 325 році. І от з сего зійшло на те, котра віра старша — православна чи католицька. Отже каже о. Журавецький, що тільки католицька церква є правдива, бо має за голову папу, а коли вона є одинока правдива, то сим самим і найстарша.

Не вподалася така „льоґіка“ деяким православним і почали з о. Журавецьким сперечатися. Пан Слотюк почав випитувати його про celibat та конкордат і тут о. Журавецький таки добре замнявся. Вкінці звертає він на тему нелегальности священни Владики Теодоровича і українських православних священників. Але тут один перебиває його, що ся справа вже вирішена судом, який засудив „Канадійського Українця“ на 7 тисяч доларів кари за те, що він не вірив в легальність укр. прав. священників і о. Журавецький замовк.

Дискусія стала дуже живою, а коли католики побачили, що під їх панотцем починає проломлюватися лід то далі кричати: Дайте спокій, отець ще не обідали, отже не годні з вами говорити. Але о. Журавецький втихомирює їх і катехизація чи там дискусія, продовжаєся. Тоді п. Баран питає о. Журавецького, яку віру прийняв Володимир Великий і о. Журавецький почав відповідати по своїй, але православні збили його історичними фактами і він вкінці почав звинятися, що він справді вже зголоднів, отже піде перше обідати.

І так „катехизація“ скінчилася, а ми розїхалися домів. От так воно ведеться тим католикам: Куди не оберни, а все діроу на верх.

Микита Чорнороб.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ПРАВОСЛАВНОГО ВІСНИКА“.

- Семен Шабага — Фіш крік, Саск. 50
- Семен Боднарчук — Капон, Алта. 1.00
- Стефан Слизук — Давфін, Ман. 50
- Н. Савасій — Канора, Саск. 1.00
- Василь Габора — Канора, Саск. 50
- Михайло Капаціла, Вонда, Саск. 1.00
- Стефан Савчук, Інсінґер, Саск. 1.00
- Вас. Кіндрачук, Блейн Лейк Саск. 1.00
- о. Т. А. Горбай, Вітків, Саск. 50
- А. Свиначчук, Канора, Саск. 1.50
- А. Цьотка, Колфекс, Саск. 50

Православний Календар на Рік 1925. ГРУДЕНЬ

- 1 В. Плятона Романа
- 2 С. Авдія, Варлаама
- 3 Ч. Григорія, Анатолія
- 4 П. Введ. Пр. Богородиці
- 5 С. Филимона, Кикилії
- 6 Н. 26. по Сош. Гр. еп.
- 7 П. Катерини Вмуч.
- 8 В. Климентя
- 9 С. Аліппія прп.
- 10 Ч. Якова, Палладія
- 11 П. Стефана, Ірмариша
- 12 С. Парам. Філемона
- 13 Н. 27. по С. Андр. ап.
- 14 П. Наум. Філ.
- 15 В. Авакума, Івана
- 16 С. Софонія
- 17 Ч. Вмч. Варварин
- 18 П. Сави
- 19 С. Николая Чудотв.
- 20 Н. 28. по С. Амбросія
- 21 П. Патапія
- 22 В. Зач. св. Анни
- 23 С. Міни, Ермогена
- 24 Ч. Даниїла стовпн.
- 25 П. Спіридона
- 26 С. Евгенія, Ореста
- 27 Н. Праот. Филимона
- 28 П. Елестерія
- 29 В. Аггея, Теоф. Тирса
- 30 С. Даниїла прор.
- 31 Ч. Севастіяна

ДАЛЬШИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ НА УКРАЇНСЬКУ ПРАВ. КАТЕДРУ У ВІННІПЕГУ.

- о. Д. Ф. Стратійчук, Гемтон, Саск. 10.00
- Пані С. Стратійчук 10.00
- Орест, Леся і Наталка Стратійчук 3.00
- о. Д. Сенета, Смокі Лейк, Алта 4.00
- М. Савасій, Канора, Саск. 10.00
- Збірка в Мелвід, Саск. підчас візитації 30.30
- Збірка з Гудів, Саск. підчас візитації 31.00
- В. Андрусишин 5.00
- Северин Фурда 5.00
- Мих. Хариш 10.00
- П. Яцина 5.00
- Р. Дудар 5.00
- Н. Н. 25.00
- Ф. Антонів 5.00
- С. Квасниця 5.00
- Яків Барисський 10.00
- Ст. Вівчар 10.00
- П. Попель 10.00
- Никола Мелін, Мулвігил, Ман. 10.00
- Ер. Левіцький (Форт Рудж) 10.00
- Ст. Драбик 20.00
- Н. Жук 10.00
- А. Канашевич, Ігонія, Саск. 5.00
- Пані А. Канашевич Ігонія, Саск. 3.00
- Іван Канашевич, Ігонія, Саск. 1.00
- Юлія Канашевич, Ігонія, Саск. 1.00
- Гео. Перчун (?) 10.00
- М. Онуфреїв 15.00
- А. Вавринюк, Давфін, Ман. 10.00
- А. Урбанський, Давфін, Ман. 10.00
- Мих. Новосад, Рутенія, Ман. 10.00
- Гео. Шевчук, Шалка, Алта 1.00
- А. Свиначчук, Канора, Саск. 5.00
- Н. Кінар, Вонда, Саск. 3.00
- П-на С. Чорна 15.00
- П-на М. Клим 5.00
- А. Гарах 5.00
- С. К. Стрільчук 15.00
- П-ство І. і Пар. Жук 20.00
- Н. Мельник 15.00
- І. Кульчицький 5.00
- Г. Музичка 1.00
- С. Ковбель 25.00
- С. Камаранський 20.00
- Н. Гуменюк 15.00
- М. Король 5.00

КВАДРАТОВІ СТОПИ ПРОДАЛИ СЛІДУЮЧІ ОСОБИ:

- Пані О. Яремко 7.00
- Лько Романчич 9.00
- Ник. Скорохід 10.00
- Ф. Богдан, Трі Валей, Б. К. 15.00

ПОПРАВКА: Шість квадратних стіп під Катедру, які були зараховані в минулому числі на імя п-ни Ганки Романчич, в дійсности розпродав п. Мих. Склепович з Давфіну. (Дальше буде)